

Vergaderjaar 2023–2024

19 637

Vreemdelingenbeleid

Nr. 3172

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 november 2023

De druk op de asielketen is al geruime tijd hoog. De uitdagingen voor gemeenten, provincies en de migratieketen als geheel blijven als gevolg daarvan onverminderd groot. Dit is met name zichtbaar in de asielopvang van COA en bij het doorplaatsen van statushouders naar gemeenten. De uitdagingen bij de opvang van Oekraïense ontheemden versterken deze problematiek. Het komt immers allemaal samen bij de gemeenten.

Vandaag stuur ik u een aantal brieven over de asielsituatie. Het gaat daarbij om de prognoses van de instroom, productie en uitstroom, de capaciteitsbehoefte voor het benodigd aantal opvangplekken en de verdeling over de provincies, en de taakstelling voor het aantal te huisvesten statushouders.^{1, 2} Uit deze cijfers blijkt opnieuw dat we voor een serieuze uitdaging staan. Ik deel daarom ook welke acties worden ingezet om de meeste acute vraagstukken aan te pakken, evenals de structurele aanpak. Voor de langere termijn zal een nieuw kabinet fundamentele keuzes moeten maken om de opgave beheersbaar te maken en moeten toe werken naar grip op (asiel)migratie.

Naast de hoge instroom is een deel van de opvangproblematiek gelegen in de achterblijvende huisvesting van statushouders. De hoge instroom en stagnerende doorstroom vormen belangrijke redenen voor de omvang van de door COA benodigde opvangcapaciteit. Hoe meer we gezamenlijk zorgen dat de statushouders uitstromen, hoe sneller dat effect heeft op de benodigde opvangplekken. Om tot normalisatie te komen in de asielketen en met name in Ter Apel, is de reguliere uitstroom van statushouders op basis van de taakstelling een belangrijke route.

¹ Brief aan de Tweede Kamer Meerjarenproductieprognose 2023-II (MPP), Kamerstuk 19 637, nr. 3173.

² Afschrift aan de Tweede Kamer van de brief «Capaciteitsbehoefte asielopvang en taakstelling huisvesting 2024-I en evaluatie taakstelling 2023-II» aan gemeenten, commissarissen van de Koning, gedeputeerden en corporatiebestuurders.

Tijdens de Landelijke Regietafel hebben de Minister van BZK en ik met medeoverheden en ketenpartners een aantal routes besproken om de druk op de asielopvang op korte termijn te verlichten. Het Rijk gaat de gemeenten intensiever helpen door de ontwikkeling van pilots voor doorstroomlocaties. Daarnaast zetten we een extra stap om de uitstroom van statushouders op korte termijn te versnellen. Besproken is om, in afstemming met gemeenten en provincies, statushouders in hotels of andere accommodaties onder te brengen. Voor nadere toelichting verwijs ik u naar onderliggende brieven.

Daarnaast ga ik in een tweetal brieven specifiek in op een aantal moties en toezeggingen i.r.t. tot de asielopvang,³ en op de voortgang van de maatregelen tegen overlastgevend en crimineel gedrag door asielzoekers.⁴

Tot slot wil ik mijn grote waardering uitspreken naar alle betrokkenen voor hun inzet bij bovengenoemde opgaven.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
C.A. van der Maat

³ Brief aan de Tweede Kamer Verzamelbrief asielopvang, Kamerstuk 19 637, nr. 3174.

⁴ Brief aan de Tweede Kamer Voortgang aanpak overlastgevend en crimineel gedrag door asielzoekers, Kamerstuk 19 637, nr. 3175.